

UNIwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
W POZNANIU

KATEDRA I KLINIKA CHIRURGII OGÓLNEJ, ENDOKRYNOLOGICZNEJ
I ONKOLOGII GASTROENTEROLOGICZNEJ

ul. Przybyszewskiego 49
60-355 Poznań

tel.: 61 8691 275
fax: 61 8691 684
e-mail: chirsk2@ump.edu.pl

Poznań, dnia 26 marca 2020 roku

Recenzja

**rozprawy doktorskiej lekarza medycyny Macieja Zdzisława Sroczyńskiego
pt. „Ocena algorytmu diagnostyczno- leczniczego w cholestazie z przyczyn
mechanicznych na podstawie badań własnych”**

Chirurgia dróg żółciowych należy do kluczowych problemów współczesnej chirurgii ogólnej. Jednym z jej trudniejszych zagadnień jest niedrożność dróg żółciowych, która określana jest mianem cholestazy zewnątrzwątrobowej (zaporowej).

Cholestaza to zespół kliniczny i biochemiczny, powstający w wyniku zaburzeń tworzenia się żółci i jej odpływu. Może rozwijać się w każdym odcinku dróg żółciowych, od hepatocytu i kanalików żółciowych aż do ujścia dróg żółciowych do dwunastnicy w brodawce większej.

Diagnostyka i leczenie pacjentów z żółtaczką zaporową o różnej etiologii należy do jednego z najtrudniejszych wyzwań współczesnej chirurgii. Postęp, jaki dokonał się w ostatnich latach w medycynie i stosowanych technologiach medycznych pozwala na szybką diagnostykę, optymalizację metod leczenia oraz wydłużenie czasu przeżycia chorych. Wprowadzenie małoinwazyjnych metod chirurgicznych i rozwój technik endoskopowych stały się milowymi krokami w chirurgii jamy brzusznej.

Praca lekarza medycyny Macieja Zdzisława Sroczyńskiego składa się ze 108 stron tekstu ujętego w 10 rozdziałach, zawiera 9 rycin, 42 tabele i jest uzupełnieniem zbioru 209 pozycji aktualnego piśmiennictwa krajowego i zagranicznego oraz streszczeń w języku polskim i angielskim. Niestety, autor nie ustrzegł się błędów w przygotowaniu piśmiennictwa. Nie zostały zacytowane pozycje 185 i 189 na stronie 10 nie zacytowano w kolejności pozycji 45, 46, 47, 48, 50, 51. Także na stronach 65 i 71 autor podaje zbyt dużą ilość pozycji piśmiennictwa (str. 65 - 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236) i (str. 71 - 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269). Jednakże te drobne uchybienia, po ich korekcie, nie obniżają poziomu pracy doktoranta i może ona zostać opublikowana (wydrukowana) w czasopiśmie recenzowanych.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym „Wstęp” przedstawiono anatomię dróg żółciowych i trzustki. Podano przyczyny powstawania cholestazy zarówno łagodne jak i nowotworowe.

Rozdział drugi to cele pracy. Autor wyznacza trzy następujące:

- analiza występowania cholestazy zaporowej z uwzględnieniem jej etiologii, płci, wieku oraz funkcji wątroby, trzustki i nerek
- ocena skuteczności leczenia cholestazy zaporowej
- określenie przydatności oznaczania stężenia markeru CA 19-9 w diagnostyce i wczesnej ocenie skuteczności leczenia operacyjnego cholestazy zaporowej.

W rozdziale trzecim przedstawiono materiał i metody leczenia. W badaniu uczestniczyło 101 chorych (49 kobiet, 52 mężczyzn). Podzielono ich na dwie grupy uwzględniając etiologię cholestazy:

- I grupa z rozpoznaną żółtaczką zaporową spowodowaną chorobą nowotworową
45 pacjentów (26 kobiet i 19 mężczyzn)
- II grupa z rozpoznaną żółtaczką zaporową spowodowaną chorobą nienowotworową
56 pacjentów (24 kobiety i 32 mężczyzn).

Autor dokładnie przedstawia stosowane zabiegi endoskopowe i klasyczne leczenie chirurgiczne pacjentów obu grup.

Rozdział czwarty zawiera wyniki badań. Analizę statystyczną przeprowadzono za pomocą programu statystycznego Statistica 13. Analizy wieloczynnikowe wykonano przy pomocy analiz metodą drzew klasyfikacyjnych i regresyjnych (CART).

Następny rozdział to omówienie wyników i dyskusja, w której przeprowadzono bardzo merytoryczną analizę. Wykazuje ona dojrzałość naukową doktoranta i umiejętność

2

posługiwania się zgromadzoną bibliografią. Na podstawie przeprowadzonych badań oraz ich analizy autor wyciąga pięć logicznych wniosków odpowiadających przyjętym zadaniom badawczym:

- wniosek pierwszy wskazuje na większą skuteczność leczniczą procedur endoskopowych w porównaniu z działaniem operacyjnym cholestazy zaporowej
- następny wniosek udowadnia, że oznaczanie stężenia antygenu CA 19-9 może zwiększyć czułość diagnostyczną w różnicowaniu etiologii nowotworowej od łagodnej żółtaczki
- trzeci wniosek stwierdza, że metodą z wyboru w leczeniu chorych z żółtaczką zaporową na tle łagodnym oraz u pacjentów nowotworowych w leczeniu paliatywnym powinna być procedura endoskopowa
- w czwartym wniosku autor stwierdza, że stosowanie procedur zgodnie z zaleceniami ESGE zmniejsza ryzyko powikłań i wydłuża czas przeżycia
- w ostatnim z nich doktorant stwierdza, że cholestaza zaporowa o etiologii nowotworowej częściej występuje u kobiet (jej przyczyną jest guz głowy trzustki). Natomiast o etiologii nienowotworowej częściej występuje u mężczyzn (u których przyczyną jest kamica przewodowa bez zapalenia dróg żółciowych).

Praca wymaga drobnych poprawek i uzupełnień przed przygotowaniem do druku.

Rozprawę doktoranta lekarza medycyny Macieja Zdzisława Sroczyńskiego należy uznać za wartościową, wnoszącą nowe elementy poznawcze w leczeniu cholestazy. Praca napisana jest starannie, dobrym i poprawnym językiem.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, z późn. zm.)”.

3364750

Prof. dr hab. n. med. Jacek Szmeja
specjalista chirurg

prof. dr hab. n. med. Jacek Szmeja